

Ovaj prevod je obezbeđen iz ljubaznosti i samo originalni engleski tekst treba smatrati merodavnim.

Specijalni izveštaj GEC-a: Kako Narodna Republika Kina nastoji da preoblikuje globalno informaciono okruženje

Rezime

Svaka država bi trebala da ima mogućnost da svetu ispriča svoju priču. Međutim, narativ nacije treba da bude zasnovan na činjenicama imerodavan. PRC (NRK) koristi razne obmanjujuće i prisilne metode dok pokušava da utiče na međunarodno informaciono okruženje. Manipulacija informacijama koju Peking primenjuje obuhvata upotrebu propagande, dezinformacija i cenzure. Bez kontrole, napori NRK će preoblikovati globalni informacioni pejzaž, stvarajući pristrasnosti i praznine koje bi čak mogle navesti nacije da donose odluke koje će podrediti njihove ekonomske i bezbednosne interese Pekingu.

Manipulacija informacijama NRK

NRK troši milijarde dolara godišnje na pokušaje da manipuliše informacijama u inostranstvu.ⁱ Peking koristi lažne ili pristrasne informacije za promovisanje pozitivnih stavova prema NRK i Kineskoj Komunističkoj partiji (KKP). U isto vreme, NRK potiskuje kritičke informacije koje su suprotstavljene njenim željenim narativima po pitanjima kao što su Tajvan, poštovanje ljudskih prava, Južno Kinesko more, njena domaća ekonomija i međunarodni ekonomski angažman. U širem smislu, NRK nastoji da neguje i održava globalnu strukturu podsticaja koja ohrabruje strane vlade, elite, novinare i civilno društvo da prihvate njene preferirane narative i izbegavaju kritikovanje njenog vladanja.

Pristup NRK u manipulaciji informacijama uključuje korišćenje propagande i cenzure, promovisanje digitalnog autoritarizma, iskorišćavanje međunarodnih i bilateralnih partnerstava, uparivanje kooptacije i pritiska te vršenje kontrole nad medijima na kineskom jeziku. Zajedno, ovih pet elemenata bi moglo omogućiti Pekingu da preoblikuje globalno informaciono okruženje duž više osa:

Otvoreni i prikriveni uticaj na sadržaj i platforme. Peking nastoji da maksimizuje doseg pristrasnog ili lažnog pro-NRK sadržaja. Stekao je ideo u stranim medijima putem javnih i nejavnih sredstava i sponzorisanjem influensera na društvenim mrežama. Peking je takođe obezbedio sporazume deljenja ponekad restriktivnog sadržaja sa lokalnim medijima koji mogu dovesti do toga da pouzdani istaknuti naslovi na prvim stranicama obezbeđuju legitimitet neoznačenom ili prikrivenom sadržaju NRK. Uz to, Peking je takođe radio na tome da privuče poznate glasove u međunarodnom informacionom okruženju kao što su strane političke elite i

novinari. Osim fokusiranja na tvorce sadržaja, NRK je ciljala platforme za globalno širenje informacija, kao na primer, investirajući u servise digitalne televizije u Africi i satelitske mreže.

Ograničenja globalne slobode izražavanja. Po pitanjima koja smatra osetljivim, NRK je primenila zastrašivanje na mreži i u stvarnom životu kako bi učutkala neslaganje i podstakla samocenzuru. NRK je takođe preduzela mere protiv korporacija u situacijama kada je smatrala da one osporavaju njene željene narative po pitanjima kao što je pitanje Ujgura. Unutar demokratskih država, Peking je iskoristio prednosti otvorenih društava da preduzme pravne mere kako bi suzbio kritičke glasove. Na WeChat-u, aplikaciji koju koristi mnogo kineskih govornika van NRK, Peking je izvršio tehničku cenzuru i uzneniravao pojedine tvorce sadržaja. Posebno, podaci prikupljeni od strane NRK korporacija koje posluju u inostranstvu omogućili su Pekingu da prilagodi globalno cenzurisanje ciljajući određene pojedince i organizacije.

Zajednica digitalnih autoritaraca u nastajanju. NRK promoviše digitalni autoritarizam koji uključuje primenu digitalne infrastrukture za potiskivanje slobode izražavanja, cenzurisanje nezavisnih vesti, promovisanje dezinformacija i uskraćivanje drugih ljudskih prava.ⁱⁱ Širenjem tehnologija za nadzor i cenzurisanje, često sadržanih pod plaštom "pametnih" ili "sigurnih gradova", NRK je izvezla aspekte svog domaćeg informacionog okruženja na globalni nivo. Peking je takođe propagirao taktike za kontrolu informacija, sa posebnim fokusom na Afriku, Aziju i Latinsku Ameriku. Paralelno s tim, NRK je promovisala autoritarne digitalne standarde koje su druge države ubrzano prisvojile. Kako druge države oponašaju NRK, njihovi informacioni ekosistemi postali su otvoreniji za propagandu, dezinformacije i cenzuru Pekinga.

Budući uticaj

Globalna manipulacija informacijama NRK nije samo stvar javne diplomatiјe – već izazov za integritet globalnog informativnog prostora. Bez kontrole, napori Pekinga bi mogli da dovedu do budućnosti u kojoj tehnologija koju izveze NRK, kooptirane lokalne vlade i strah od direktnе odmazde Pekinga dovedu do značajnog ograničavanja slobode izražavanja na globalnom nivou. Peking bi igrao važnu – i često skrivenu – ulogu u odlučivanju o sadržajima štampanih i digitalnih medija koji bi se nudio publici u državama u razvoju. Multilateralni forumi i odabrani bilateralni odnosi bi pojačali preferirane narative Pekinga po pitanjima kao što su Tajvan i međunarodna ekonomija. Pristup globalnim podacima u kombinaciji sa najnovijim razvojima u tehnologiji veštačke inteligencije bi omogućio NRK da hirurški precizno cilja stranu publiku i pri tom možda utiče na ekonomske i bezbednosne odluke u svoju korist. Konačno, napori Pekinga u globalnom cenzurisanju bi kao rezultat imali izuzetno kontrolisano međunarodno informaciono okruženje, ispunjeno prazninama i sledstvenoj pristrasnošću prema NRK.

U ovakvoj budućnosti, informacije dostupne javnosti, medijima, civilnom društvu, akademicima i vladama, tokom njihovih interakcija sa NRK, mogu biti iskrivljene propagandom i dezinformacijama i ograničene cenzurom. Ovo bi predstavljalo direkstan izazov za sve nacije koje nastoje da svoje odnose sa NRK zasnivaju na suverenim interesima zasnovanim na činjenicama. Ova budućnost nije unapred određena. Iako podržana resursima bez presedana, propaganda i cenzurisanje NRK do danas je dalo različite rezultate. Pri ciljanju demokratskih država, Peking je

naišao na velike zastoje, često zbog otpora koje sulokalni mediji i civilno društvo pružali.ⁱⁱⁱ Globalno razumevanje manipulacije informacijama od strane NRK je početna tačka za budućnost u kojoj se ideje, vrednosti i priče NRK moraju takmičiti na ravnopravnom nivou.

ⁱ Patrick Wintour, “China Spends Billions On Pro-Russia Disinformation, US Special Envoy Says,” *Guardian*, February 28, 2023; Sarah Cook, “Beijing’s Global Megaphone,” Freedom House, 2020; Andre Tartar, Mira Rojanasakul, and Jeremy Scott Diamond, “How China Is Buying Its Way into Europe,” Bloomberg, April 23, 2018.

ⁱⁱ U.S. Department of State Foreign Press Center, “Launch of the Declaration for the Future of the Internet,” April 28, 2022. <https://www.state.gov/briefings-foreign-press-centers/launch-of-the-declaration-for-the-future-of-the-internet>.

ⁱⁱⁱ Freedom House, “Beijing’s Global Media Influence 2022.” <https://freedomhouse.org/report/beijing-global-media-influence/2022/authoritarian-expansion-power-democratic-resilience>.